

Wrocław, 9 lipca 2020 roku

WK.WR.40.28.2020.415

**Pan
Andrzej Biały
Wójt Gminy Krośnice**

**ul. Sportowa 4
56-320 Krośnice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 26 marca do 10 czerwca 2020 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Krośnice (zwaną w dalszej części wystąpienia Gminą). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 10 czerwca 2020 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi.

W okresie od 23 kwietnia do 13 maja 2020 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola przeprowadzona w Gminie wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzebrzeganiem obowiązujących przepisów prawa oraz niewykonaniem przez Wójta Gminy wniosków pokontrolnych (zawartych w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.40.27.2016.415 z dnia 28 listopada 2016 r. wystosowanym po kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu przeprowadzonej w 2016 r.) w zakresie:

- terminowego regulowania zobowiązań (wniosek pokontrolny nr 1a), zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.);
- terminowego zwrotu wadium (wniosek pokontrolny nr 11b), zgodnie z art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U z 2019 r. poz. 1843) ;
- terminowego wystawiania tytułów wykonawczych (wniosek pokontrolny nr 10), zgodnie z § 2 i § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483);

- publikowania na stronie internetowej urzędu ogłoszeń otwartych konkursów ofert oraz ich wyników (wniosek pokontrolny nr 13), zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 3 i art. 15 ust. 2j ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.).

Niewykonanie wniosków pokontrolnych w ww. zakresie świadczy o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości

Zobowiązania wynikające z 8 faktur/rachunków na 124 objętych kontrolą zostały uregulowane z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 25 dni, co było niezgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z których wynika, że wydatki powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Sumy depozytowe, ujęte na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” zostały zwrócone z opóźnieniem wynoszącym:

- dla wadium (1 przypadek) 79 dni po terminie określonym w art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego zamawiający zwraca wadium Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano,
- dla zabezpieczenia należytego wykonania umowy (2 przypadki) 25 dni i 39 dni po terminie określonym w art. 151 ust. 1 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane,
- dla zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady (2 przypadki) ponad 7 m-cy i 8 m-cy po terminie określonym w art. 151 ust. 3 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady jest zwracane nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Ewidencja szczegółowa do konta 139 „Inne rachunki bankowe” do 31 grudnia 2019 r. nie zapewniała ustalenia stanu środków pieniężnych według poszczególnych kontrahentów, co było

niezgodne z Zarządzeniem Nr 92/2016/RF Wójta Gminy Krosnice z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia przyjętych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Gminy Krośnice.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania planu dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za okresy:

- a) od początku roku do 31 grudnia 2018 r. skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty zostały zaniżone o kwotę 35.976,70 zł w podatku od nieruchomości i zawyżone o kwotę 3.452 zł w podatku od środków transportowych i 16 zł w podatku rolnym,
- b) od początku roku do 31 grudnia 2019 r. zaniżono o kwotę 849,50 zł skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty podatku od nieruchomości.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-27S za 2018 r. odsetki zaniżono o kwotę 1.652 zł (rozdz. 75615) i zawyżono o kwotę 1.363 zł (rozdz. 75616). Natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za 2019 r. odsetki zostały zawyżone o kwotę 443 zł.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdań budżetowych określonymi § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.). W trakcie kontroli sporządzono stosowne korekty przedmiotowych sprawozdań.

W przypadku dwóch podatników (nr kart kontowych 03-00030174 i 03-00000103) z czterech objętych kontrolą Organ podatkowy w latach 2017-2018 wystawiał tytuły wykonawcze od 21 do 385 dni po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Powyższe było niezgodne z § 2 i § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483).

W przypadku trzech podatników (nr: 03-00000103, 06-00002717, 06-00000001) Organ podatkowy nie dokonał odpisu przedawnionych należności podatkowych w łącznej kwocie 18.620,80 zł, co skutkowało zawyżeniem przedmiotowych należności Gminy o łączną kwotę 18.620,80 zł. Kwota ta stanowiła 2,59% zaległości netto z tytułu podatku od nieruchomości wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 30 marca 2020 r. w kolumnie 10 „Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości netto”. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości

(Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), które nakazują jednostkom rzetelnie i jasno przedstawiać ich sytuację majątkową i finansową.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Wójt Gminy Krośnice zawierając 23 marca 2018 r. umowę nr 9/2018/RGPOŚiI z wykonawcą zadania pn. „Budowa oświetlenia dróg na terenie Gminy Krośnice” o wartości 297.938,93 zł, przekroczył o kwotę 5.938,93 zł upoważnienie udzielone mu przez Radę. Na dzień zawarcia ww. umowy w budżecie Gminy na realizację przedmiotowego zadania zabezpieczono środki finansowe w wysokości 292.000 zł. Stanowiło to naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm. obecnie Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ww. umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika. Podpis Skarbnika na umowie stanowi dowód dokonania przez niego wstępnej kontroli, potwierdza posiadanie przez jednostkę środków finansowych na uregulowanie zobowiązania oraz stanowi wyraz realizacji przez Skarbnika obowiązku dbałości o prawidłowe gospodarowanie środkami budżetowymi. Kontrasygnowanie przez Skarbnika – głównego księgowego budżetu ww. umowy świadczy o tym, że nierzetelnie dokonał on wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym – budżetem Gminy Krośnice, czym naruszył postanowienie art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) powołanej ustawy o finansach publicznych.

Przyjęcia środków trwałych o wartości: 100.185,67 (Grabownica), 104.488,16 zł (Krośnice ul. Dębowa), 22.262,75 zł (Lędziny dz. nr 67/6 i 163/1), 39.688,55 zł (Lędziny dz. nr 172/1), 27.972,36 zł (Pierstnica), 38.711,13 zł (Bukowice ul. Akacyjowa), powstałych w wyniku zakończenia w 2018 r. inwestycji pn. „Budowa oświetlenia dróg n terenie Gminy Krośnice”, dokonano na podstawie dokumentów OT nr: 61/2020, 62/2020, 63/2020, 64/2020, 65/2020, 66/2020) wystawionych dopiero 8 kwietnia 2020 r., tj. ok. 20 miesięcy od dnia zakończenia inwestycji (przyjęcie do użytkowania na podstawie protokołu odbioru końcowego robót budowlanych nastąpiło 30 lipca 2018 r.) co w konsekwencji spowodowało naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W Gminie nie zamieszczano na stronie internetowej urzędu ogłoszeń otwartych konkursów ofert oraz ich wyników, co było niezgodne z przepisami art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2 lit. j ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu

W uchwale Nr XVII/104/2019 Rady Gminy Krośnice z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2030 ze zm. w zakresie spłat rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych (poz. 5.1. WPF) nie zostały wykazane w 2022 i 2023 r.

rozchody w kwocie odpowiednio po 500.000 zł, które wynikały z umowy o zorganizowanie, przeprowadzenie i obsługę Emisji Obligacji o łącznej wartości 7.500.000 zawartej w dniu 7 lipca 2016 r. z Domem Maklerskim Banku BPS Spółka Akcyjna. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w myśl których wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Krośnice na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości i Skarbnik Gminy Krośnice na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy,
 - b) zaciągania zobowiązań do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153, stosownie do zasady określonej w art. 46 ust. 1 ustawy,
 - c) rzetelnego dokonywania przez Skarbnika – głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy,

- d) zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 68 ustawy,
 - e) wykazywania realnych danych w wieloletniej prognozie finansowej w zakresie rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), w szczególności w zakresie:
- a) zwrotu wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, stosownie do art. 46 ust. 1a ustawy,
 - b) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 151 ust. 1 ustawy,
 - c) zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, stosownie do art. 151 ust. 3 ustawy.
3. Przestrzeganie Zarządzenia Nr 92/2016/RF Wójta Gminy Krośnice z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia przyjętych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Gminy Krośnice w zakresie ewidencji szczegółowej do konta 139 „Inne rachunki bankowe”.
4. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia podatku na raty, stosownie do zapisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483), w szczególności kierowania spraw na drogę postępowania egzekucyjnego w przypadku niezapłacenia przez dłużników podatków w ustawowym terminie, po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, zgodnie z pouczeniem zawartym w upomnieniu, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) przedstawiania rzetelnie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
 - b) wprowadzania do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu,

każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy.

7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713) w szczególności w zakresie zaciągania przez Wójta zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy, stosownie do art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy.
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057) w szczególności publikowanie na stronie internetowej urzędu ogłoszeń otwartych konkursów ofert oraz ich wyników, stosownie do art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2 lit. j ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Piotr Morawek

Przewodniczący Rady Gminy Krośnice